

CUPRINS

Introducere	9
--------------------------	---

Partea întâi – MODELE DE REACȚIE SOCIALĂ ÎMPOTRIVA FENOMENULUI CRIMINALITĂȚII

Capitolul I

CERCETAREA CRIMINOLOGICĂ ÎNTRE PRACTICA ȘI POLITICA ANTICRIMINALĂ

	13
1. Domeniul cercetării criminologice	13
1.1. Criminalitatea ca fenomen social	14
1.2. Criminologia reacției sociale	18
1.3. Politica și practica anticriminală.....	19
2. Evoluția teoriilor explicative în cercetarea criminologică	26
2.1. Determinismul bio-psiho-socio-cultural	26
2.2. Perspectiva criminologiei dinamice.....	30
3. Elemente de agresologie și victimologie	31

Capitolul II

FORME MODERNE DE REACȚIE SOCIALĂ ÎMPOTRIVA DEVIANȚEI, DELINCVENȚEI ȘI CRIMINALITĂȚII

	37
1. Modele de reacție socială – perspectiva criminologică	37
2. Control social și forme de justiție socială – premise pentru umanizarea sistemului de represiune	42
3. Strategii privitoare la prevenirea și controlul criminalității	58
3.1. Prevenirea devianței, delincvenței și infraționalității.....	58
3.2. Intervenția psihosocială specializată.....	61
3.2.1. Asistența psihosocială din afara sistemului de justiție penală.....	61
3.2.2. Supravegherea și asistarea psihosocială în cadrul sistemului de justiție penală.....	67

Capitolul III

PROBAȚIUNEA – FORMĂ MODERNĂ DE REACȚIE SOCIALĂ ȘI PROTECȚIE COMUNITARĂ

	69
1. Probațiunea – definire și evoluție conceptuală	69
2. Sursele reglementării măsurilor și sancțiunilor comunitare.....	73
3. Probațiunea în România – scurt istoric	77
3.1. Dezvoltarea cadrului normativ la nivel internațional și național	78
3.2. Modernizarea sistemului de justiție juvenilă și promovarea alternativelor la detenție pentru minori	83
3.3. Asistența tehnică și dezvoltarea practicii în domeniul probațiunii	86
4. Sistemul de probațiune și paradigma justiției restaurative.....	88

4.1. Misiunea socială, valorile și principiile etice ale probațiunii.....	88
4.2. Rolul probațiunii în protecția victimelor unor categorii de infracțiuni	95
4.3. Categoriile de personal din sistemul de probațiune	99
4.4. Beneficiarii structurilor teritoriale din sistemul de probațiune	101
4.5. Desfășurarea activităților de probațiune	103
5. Evaluarea serviciilor de probațiune – EFQM Excellence Model.....	106

**Partea a doua – SUPRAVEGHEREA ȘI ASISTAREA
PSIHOSOCIALĂ A PERSOANELOR ȘI
GRUPURILOR DELINCVENȚIONALE**

CAPITOLUL IV

**SUPRAVEGHEREA RESPECTĂRII MĂSURILOR ȘI A EXECUTĂRII
SANȚIUNILOR COMUNITARE**

	119
1. Noțiuni introductive și delimitări conceptuale.....	119
2. Extinderea procesului de supraveghere în comunitate.....	126
3. Procesul de supraveghere a persoanelor majore în cadrul individualizării pedepselor.....	128
3.1. Coordonarea procesului de supraveghere în cazul amânării aplicării pedepsei.....	129
3.2. Coordonarea procesului de supraveghere în cazul suspendării „executării pedepsei sub supraveghere”	131
3.3. Coordonarea procesului de supraveghere în cazul liberării condiționate ...	132
4. Coordonarea prestării unei munci neremunerate în folosul comunității	133
4.1. Punerea în executare a obligației de prestare a unei munci neremunerate în folosul comunității.....	135
4.2. Coordonarea executării amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității.....	135
5. Procesul de supraveghere a minorilor sancționați cu măsuri educative neprivative de libertate	137
5.1. Coordonarea procesului de supraveghere în cazul stagiului de formare civică	140
5.2. Coordonarea procesului de „supraveghere” ca măsură educativă	141
5.3. Coordonarea procesului de supraveghere în cazul consemnării la sfârșit de săptămână	143
5.4. Coordonarea procesului de supraveghere în cazul asistării zilnice.....	144

CAPITOLUL V

**ASISTAREA PSIHOSOCIALĂ ÎN PROBAȚIUNE ȘI COLABORAREA
CU MEDIUL PRIVATIV DE LIBERTATE**

	173
1. Noțiuni introductive privitoare la asistarea psihosocială penală și asistența post-penală	173
2. Etapele asistării desfășurate la nivelul serviciului de probațiune.....	174
2.1. Managementul de caz în probațiune	175
2.2. Evaluarea inițială a persoanelor inculpate	177
2.2.1. Evaluarea inculpaților minori	178
2.2.2. Evaluarea inculpaților majori.....	180
2.3. Estimarea și managementul riscului criminogen în probațiune.....	184
2.3.1. Estimarea nevoilor cu potențial criminogen și a riscului criminogen	184

2.3.2. Planificarea și monitorizarea intervenției psihosociale în probațiune.....	185
2.3.2.1. Evaluarea minorilor aflați în executarea unei măsuri educative neprivative de libertate	186
2.3.2.2. Evaluarea minorilor aflați în executarea unei măsuri educative privative de libertate.....	187
2.3.2.3. Evaluarea persoanelor majore aflate în supravegherea serviciului de probațiune	188
2.4. Relevanța estimării conduitei victimiare în cadrul evaluării psihosociale realizată pentru agresor	190
2.5. Colaborarea cu instituțiile din comunitate în realizarea managementului de caz în probațiune.....	197
3. Specificul asistenței psihosociale realizată în mediul privativ de libertate	202
3.1. Planificarea și managementul executării pedepsei cu închisoarea.....	203
3.2. Pregătirea pentru liberare, supravegherea post-liberatorie și asistența post-penală	204

Capitolul VI

ASISTENȚA POST-PENALĂ ȘI REDUCEREA RISCULUI DE RECIDIVĂ DUPĂ ÎNCHISOARE

	207
1. Abordarea criminologică în desistarea infracțională	207
2. Supravegherea post-liberatorie și asistența post-penală.....	209
3. Modele de intervenție psihosocială în asistența post-penală.....	214
3.1. Acțiunea socială în rețea și colaborarea inter-instituțională	214
3.2. Programul „Reducerea riscului de recidivă după închisoare”	216

Referințe bibliografice

ANEXE

Anexa 1	
Infractor – victimă: calități procesuale în cadrul raporturilor juridice procesual penale	237
Anexa 2	
Tabloul psihosocial al cauzalității delincvenței. Estimarea riscului de recidivă și desistarea infracțională	238
Anexa 3	
Evaluare risc / nevoi. Managementul riscului în activitatea de probațiune.....	239
Anexa 4	
Evaluare risc / nevoi. Managementul riscului în cadrul procesului de supraveghere și asistare	240
Anexa 5	
Sistemul de probațiune – beneficiari, tipuri de activități, obiective	241
Anexa 6	
Referat de evaluare inițială pentru inculpatul minor	147
Anexa 7	
Raport de evaluare inițială pentru inculpatul major	149
Anexa 8	
Plan de supraveghere	151
Anexa 9	
Plan de formare civică	156

Anexa 10	
Planul programului zilnic.....	158
Anexa 11	
Planul consemnării la sfârșit de săptămână.....	160
Anexa 12	
Planul asistării zilnice	162
Anexa 13	
Referat de evaluare pentru minorii aflați în executarea unei măsuri educative....	164
Anexa 14	
Raport de evaluare pentru persoanele majore aflate în supraveghere	166
Anexa 15	
Raport privind finalizarea supravegherii.....	168
Anexa 16	
Asistarea psihosocială penală și asistența post-penală din cadrul sistemului de probațiune.....	242
Anexa 17	
Asistarea psihosocială în probațiune.....	243
Anexa 18	
Parteneriatul între probațiune și birourile de mediere și soluționare a conflictelor	244